

Benedicció abacial de la Mare Àngels Cornellà Abadia de Valldonzella – Barcelona, 18 juny 2022

Lectures: Deuteronomi 8,2-3.14b-16a; 1 Corintis 2,10b-16; Lluc 24,13-35

“Recorda’t del camí que el Senyor t’ha fet fer pel desert des de fa quaranta anys, per humiliar-te, per provar-te, per conèixer els sentiments del teu cor” (Dt 8,2).

Quan pensem en el nostre camí personal o comunitari, d’una manera instintiva jutgem negativament els moments d’humiliació que hem viscut. Tendim a considerar-los mals moments que per sort ja han passat, dels quals hem estat alliberats i dels quals potser ens hem pogut rescabalar o, tal volta, venjar. En el fons del fons, el que voldríem, sobretot, és oblidar-los aquests moments humiliants de la vida. Si una comunitat és petita i anciana, ens esforcem per viure aquesta situació d’humil fragilitat com quelcom positiu. Per això ens fa estrany que el Deuteronomi demani al poble d’Israel que es recordi sobretot de les humiliacions i de les proves, i que ens digui, a més, que són un do de Déu, un signe de la seva presència i sol·licitud per nosaltres.

Però, com ens humilia Déu? Què vol dir que ens posa a prova, que ens fa sentir els nostres límits, la nostra fragilitat? I per què?

Mirem com es comporta Jesús amb els deixebles d’Emmaús. Qui de nosaltres no s’ofendria si se’ns apropés un estrany i, després d’haver escoltat la nostra història, de cop i volta ens insultés dient-nos “necis”, literalment “sense enteniment”, això és, sense cervell, i “de cor indecís”, és a dir, gent amb cor que no corre, que no desitja, que no s’abrusa de passió (cf. Lc 24,25)?

Els dos deixebles, recordant potser les instruccions del Deuteronomi, no sembla pas que s’ofenguin. Hi ha qui pensa que potser un d’ells fos el mateix evangelista Lluc que no hauria censurat l’insult humiliant que Crist li adreçava, tal com no es van censurar les humiliants correccions que moltes vegades Jesús havia adreçat a Pere i als altres deixebles.

Això vol dir que es deixebles van fer una experiència paradoxal: que justament en aquella experiència amarga de veure’s humiliats, acarats a la pròpia fragilitat i niciesa, a la pròpia incapacitat per creure i seguir Jesucrist, justament aquí germinava una vida nova, una nova possibilitat de creixement i de fecunditat. Quan la realitat del que som o no som ens humilia, quan ens fa conscients de la nostra impotència i lentitud, i quan acceptem aquesta experiència perquè ens revela la realitat i la veritat de nosaltres mateixos, vet ací que aquella realitat humiliant se’ns torna humilitat. Sabeu que el terme “humilitat” conté la paraula llatina “*humus*”, terra. Descubrim que precisament la nostra fragilitat humiliant pot acollir la llavor de Déu i donar fruits que no venen de nosaltres, sinó d’ell. La realitat humiliant de la nostra vida es torna terra que Déu fecunda per donar els fruits de Déu, els fruits de l’Esperit Sant.

Ací rau tot el secret de la fecunditat del Regne, de la fecunditat de l’Evangeli.

Els dos deixebles d’Emmaús fan de seguida aquesta experiència. Després que Jesús els ha humiliat una mica, el seu cor pobre queda en silenci per escoltar durant un parell d’hores l’ensenyament del Ressuscitat. La seva paraula de vida ha caigut ara sobre una terra bona, lliure, com quan el Verb cau en la terra humil i pura del cor de la Verge Maria. Quan els seus cors començaren a abusar-se, feren l’experiència de la llavor de

la paraula de Déu que germinava dintre d'ells sota el buf càlid de l'Esperit Sant. Després, descobriren tots dos que compartien aquesta mateixa experiència interior, una experiència que agermanava els seus cors ja no en la tristesa de la decepció sinó en l'amor de Crist.

És a això a què sant Benet ens vol constantment educar. Sant Benet vol afavorir en nosaltres i entre nosaltres aquesta experiència d'humilitat organitzant la vida de la comunitat com una vida de comunió fraterna a l'escolta del Senyor present enmig nostre. L'abat, l'abadessa, per sant Benet ha d'encarnar precisament aquesta presència de Crist Ressuscitat que camina amb nosaltres, ens parla, ens dona el Pa de la vida, fa cremar en nosaltres i entre nosaltres el seu Esperit, i fa de la comunitat una família de fills i filles de Déu que transmeten al món la misericòrdia del Pare.

Per això per sant Benet és molt important que el qui guia la comunitat ho faci amb la força i la llum de l'Esperit Sant, que forma en nosaltres, com diu sant Pau a la segona lectura, el "sentit (el pensament) de Crist" (1 Co 2,16).

Què vol dir tenir el sentit, el pensament de Crist? Ho hem vist en el camí de conversió viscut pels deixebles d'Emmaús. Primer eren "necis", això és, "sense enteniment", "sense sentit", "sense pensament", perquè en el seu orgull estaven plens de mil pensaments, de mil interpretacions i suposicions, de mil temors i desil·lusions. El qui està ple de pensaments vans, això és, buits, es troba precisament "sense pensament". Però caminant amb Jesús, escoltant Jesús, han viscut una conversió profunda, que en grec s'anomena "*metanoia*", això és, canvi de mentalitat, transformació del pensament. El seu pensament buit es convertí en pensament de Crist, i això vol dir que la seva intel·ligència i el seu cor s'ompliren de Jesús, fins al punt de reconèixer-lo present enmig d'ells i en el seu cor. Començaren a pensar cada vegada més en Jesús que en ells mateixos. Començaren a veure Jesús present en ells, entre ells i en tota la realitat. El sentit de Crist és com una llum que ho il·lumina tot, que permet de conèixer la veritat de tot. És la llum de l'Esperit, de la qual diu sant Pau: "l'Esperit tot ho penetra, fins el més profund de Déu" (1Co 2,10).

Tot el camí de conversió que se'ns demana de fer en la vida cristiana i monàstica és per tenir cada vegada més un pensament al qual l'Esperit Sant permet de reconèixer Crist present, i, per tant, a unir-nos a ell ben de cor per viure com a fills del Pare i, doncs, com a veritables germans i germanes. Tota la Regla de sant Benet ens vol fer fer aquest camí de conversió, que és veritablement un camí sinodal. I per això sant Benet vol que s'esculli entre les germanes o entre els germans una persona que representi Jesús que camina amb la comunitat, que transmeti la paraula de Déu i visqui amb ells la conversió del cor que ens permeti de reconèixer cada vegada més, en qualsevol circumstància, la presència de Crist que parteix el pa per donar-nos la seva Vida divina.

És un bell encàrrec, el de l'abadessa, estimada Mare Maria Àngels! Un encàrrec bell com el Rostre de Crist, com la Paraula de Déu, com el Buf de l'Esperit! Un encàrrec que requereix de nosaltres tan sols un sí humil a Crist, ple de desig, com el de la Verge Maria.

Fr. Mauro-Giuseppe Lepori, Abat General OCist